UNIWERSYTET WARMIŃSKO-MAZURSKI

W OLSZTYNIE

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

mgr Mariusz Domżalski

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt. „*Wykorzystanie formy decyzji administracyjnej w sprawie zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej*”, przygotowanej pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Mirosława Karpiuka

Celem niniejszej rozprawy doktorskiej jest analiza przepisów dotyczących zwolnienia żołnierza zawodowego z zawodowej służby wojskowej zawartych w ustawie o obronie Ojczyzny poprzez wskazanie instrumentów prawnych umożliwiających rozwiązanie stosunku służbowego żołnierza zawodowego w trybie fakultatywnym i obligatoryjnym. Sformułowany problem badawczy wraz z problemami szczegółowymi umożliwił zbudowanie hipotezy badawczej, a wynikiem pracy doktorskiej jest jej zweryfikowanie i potwierdzenie.

Uzasadnieniem do podjęcia tematu zagadnienia jest fakt wejścia w życie nowej ustawy pragmatycznej dotyczącej żołnierzy zawodowych – ustawy o obronie Ojczyzny, która w sposób dość znaczący zmieniła regulacje dotyczące pełnienia zawodowej służby wojskowej, a co się z tym bezpośrednio wiąże również przepisy dotyczące zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej.

Zasadniczy problem badawczy dotyczył udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy rozwiązania prawne odnoszące się do zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej w formie decyzji administracyjnej zawarte w ustawie o obronie Ojczyzny, zarówno na płaszczyźnie ich ustawowego kształtu jak i praktycznego stosowania są wystarczające i nie wymagają zmiany. Problem badawczy wraz z problemami szczegółowymi umożliwił postawienie i weryfikację hipotezy badawczej przyjmującej, że rozwiązania prawne zawarte w ustawie o obronie Ojczyzny dotyczące obligatoryjnych oraz fakultatywnych przyczyn zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej mają charakter kompleksowy i w odpowiedni sposób chronią stosunek służbowy żołnierza.

W pracy doktorskiej zastosowano różne metody poznawcze, wśród których najbardziej przydatnymi okazały się metody: formalnodogmatyczna, historycznoprawna, badań statystycznych oraz analiza orzecznictwa.

Metoda formalnodogmatyczna, polegała na bezpośredniej analizie dokumentów źródłowych, badaniu specjalistycznej literatury przedmiotu, językowej analizie tekstów aktów prawnych, dotyczących sformułowanego problemu badawczego. Podstawowym aktem prawnym poddanym analizie była ustawa o obronie Ojczyzny oraz akty wykonawcze do tej ustawy, ale również np. przepisy Kodeksu karnego oraz szeregu innych szczegółowych aktów prawnych.

Metoda formalno-dogmatyczna uzupełniona została metodą historycznoprawną. Metodę tę zastosowano w celu omówienia zmian w legislacji, a konkretnie wskazania przesłanek zwolnieniowych zawartych w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Mając na uwadze główny problem badawczy sprowadzający się do analizy kompleksowości prawnych przesłanek obligatoryjnych oraz fakultatywnych zwolnienia z zawodowej służby wojskowej uznano, że wskazane będzie użycie również metody statystycznej. Poprzez zastosowanie tej metody badawczej pozyskano dane statystyczne dotyczące zwolnienia żołnierzy z zawodowej służby wojskowej w latach 2019-2021 na przykładzie związku taktycznego - 16. Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej.

Istotnym elementem pracy była również analiza orzecznictwa. Dokonano analizy orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Wojewódzkich Sądów Administracyjnych. Badaniu w węższym zakresie poddano także orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego oraz Sądów Okręgowych i Sądów Apelacyjnych.

Praca zawiera wstęp, zakończenie oraz została podzielona na pięć rozdziałów. Pierwszy rozdział pracy ma na celu wprowadzenie do problematyki dotyczącej zawodowej służby wojskowej. Omówiono w nim stosunek służbowy żołnierza, który jest punktem wyjścia do rozważań dotyczących zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej. W rozdziale drugim dokonano analizy obligatoryjnych przyczyn zwolnienia z zawodowej służby wojskowej. Rozdział trzeci poświęcony jest fakultatywnym przyczynom zwolnienia z zawodowej służby wojskowej. W rozdziale czwartym przedstawiono dane dotyczące zwolnienia żołnierzy z zawodowej służby wojskowej w 16. Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej w latach 2019-2021. Dokonano analizy przyczyn zwolnienia z podziałem na jednostki wojskowe wchodzące w jej skład. W rozdziale piątym omówiono regulacje prawne dotyczące przedmiotowego zagadnienia umieszczone w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, które nie posiadają swojego odzwierciedlenia w ustawie o obronie Ojczyzny. W zakończeniu pracy dokonano końcowej analizy tematu w kontekście podjętej hipotezy badawczej.

Słowa kluczowe: ustawa o obronie Ojczyzny, zawodowa służba wojskowa, zwolnienie obligatoryjne, zwolnienie fakultatywne, decyzja administracyjna